

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

Nummer 102320_4 / 13

Betreft zaak: Ontheffingsaanvraag Akzo Nobel Base Chemicals B.V., locatie Rotterdam Botlek

Besluit van de Minister van Economische Zaken als bedoeld in Artikel 2a Gaswet.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 29 maart 2006 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) van Akzo Nobel Base Chemicals B.V. (hierna: Akzo) een verzoek ontvangen tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a van de Gaswet. De Raad heeft Akzo naar aanleiding van de oorspronkelijke aanvraag verzocht om een nadere motivering van de aanvraag.
2. Op 16 mei 2007 heeft de Raad een nader gemotiveerde aanvraag tot ontheffing van Akzo ontvangen. Het betreft een verzoek tot ontheffing voor het gastransportnet gelegen op het Bedrijvenpark Botlek te Rotterdam.
3. Ter voorbereiding van het besluit heeft de Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is in de Staatscourant van 5 juni 2007, nr. 105, p. 21, aangekondigd.
4. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.

WETTELIJK KADER

Artikel 2a Gaswet

5. Op basis van Artikel 2 van de Gaswet dient degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan voor een ander gastransportnet dan het landelijk gastransportnet op grond van artikel 2a van de Gaswet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
6. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 2a van de Gaswet.¹ De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
7. Het wettelijk kader voor ontheffingen van de verplichting een netbeheerder voor een gastransportnet aan te wijzen, is nagenoeg gelijk aan het wettelijk kader zoals dat voor elektriciteit al langere tijd bestond.² De Raad zal bij het behandelen van de aanvragen op basis van artikel 2a van de Gaswet dan ook zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de bestaande praktijk bij ontheffingen op basis van artikel 15, lid 2 van de Elektriciteitswet en de bij dat artikel behorende wetsgeschiedenis.
8. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een gastransportnet toebehoort, voorzover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn met het net van degene aan wie het gastransportnet toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.³
9. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een gastransportnet waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.⁴ Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen, afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13.

² Tweede kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 372, nr. 3, p. 56.


³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3.

belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.

10. Ten slotte dient het gastransportnet in de zin van de Gaswet te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 2a van de Gaswet. Het net van de aanvrager dient aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het gastransportnet is bestemd om de aanvrager te voorzien van gas dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen; of
 - b. het gastransportnet is bestemd om een aantal samenwerkende natuurlijke of rechtspersonen te voorzien van gas en de samenwerking van deze personen heeft een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel; of
 - c. ten aanzien van het gastransportnet zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekende mate afwijken van de kwaliteitseisen die voor een gastransportnet gebruikelijk zijn.
11. Op grond van artikel 2a, lid 1, sub d van de Gaswet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
12. Ingevolge het bepaalde in artikel 2a, vijfde lid, van de Gaswet kan in afwijking van het bepaalde in sub d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.

FEITEN

13. Akzo heeft een vestiging op het Bedrijvenpark Botlek in Rotterdam, kadastraal bekend als sectie AK⁵. Het centrale bedrijfsproces op het terrein is de chloorproductie van Akzo. Om te voorzien van in de gasbehoefte van Akzo ligt er op het Bedrijvenpark Botlek een gastransportnet. De processen van de andere ondernemingen op het terrein zijn gerelateerd aan dit bedrijfsproces van Akzo. Het gastransportnet is via een eigen gasontvangststation aangesloten op het landelijk gastransportnet van Gas Transport Services B.V
14. Het economisch eigendom van het gastransportnet is in handen van Akzo. Akzo is geen netbeheerder, noch is zij met een netbeheerder in een groepsmaatschappij verbonden. 

⁵ Het net bevindt zich op perceelnummers 67, 70, 83, 301, 360, 361m, 362 en 552.

15. Het gas voor het bedrijventerrein wordt ingekocht door Akzo. Een groot gedeelte van de totale ingekochte hoeveelheid gas wordt door Akzo zelf gebruikt. In verband met de benodigde stroom en stoom voor het centrale bedrijfsproces van Akzo, de productie van chloor, is er een warmtekrachtcentrale op het bedrijventerrein. Naast Akzo is Shin-Etsu PVC B.V. aangesloten op het gastransportnet.
16. Het bedrijfsproces van Akzo is de productie van chloor. Shin-Etsu PVC B.V. produceert polyvinylchloride, oftewel PVC, waarvoor zij het door Akzo geproduceerde chloor gebruikt. Naast het chloor en het gas neemt Shin-Etsu PVC B.V. tevens utilties als stoom, stroom en perslucht af van Akzo.

BEOORDELING

17. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:
 - Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid onder d, van de Gaswet;
 - Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 2a Gaswet);
 - Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 2a Gaswet genoemde situaties;
 - Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvrager aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het gastransportnet waarop de aanvraag betrekking heeft.
18. Op grond van de in de aanvraag verstrekte gegevens kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, onder d van de Gaswet. Zoals vereist wordt een beperkt aantal andere afnemers aangesloten op het stelsel van met elkaar verbonden leidingen. Uit de aanvraag blijkt dat er naast Akzo slechts één andere afnemer op het gastransportnet is aangesloten, Shin-Etsu PVC B.V. De aanvraag geeft tevens weer dat het gastransportnet niet de functie van een openbaar net heeft, maar alleen ondernemingen van gas voorziet die zich bezig houden met de productie van chloor of een afgeleid product.

19. Het gas wordt rechtstreeks gebruikt voor de productie van chloor door Akzo. Eveneens speelt het gas een rol in de productie van PVC door Shin-Etsu PVC B.V., waarvoor tevens het door Akzo geproduceerde chloor nodig is. Shin-Etsu PVC B.V. is op het terrein van Akzo gevestigd in verband met de grote samenhang met het bedrijfsproces van Akzo. Zij is daarmee onlosmakelijk verbonden met het centrale bedrijfsproces van de aanvrager Akzo. De aansturing van de gasvoorziening en het gebruik van de daarmee opgewekte elektriciteit en stoom is blijkens de aanvraag dusdanig geïntegreerd met de productieprocessen die op het terrein plaatsvinden, dat het aanwijzen van een onafhankelijk netbeheerder naar de mening van de Raad het geïntegreerd aansturen van het bedrijfsproces van Akzo zou bemoeilijken.
20. Om die reden komt het gastransportnet naar de mening van de Raad in aanmerking voor een ontheffing als bedoeld in artikel 2a, lid 1, sub a van de Gaswet.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande is de Raad tot het oordeel gekomen dat in de situatie zoals door Akzo Nobel Base Chemicals B.V. is omschreven, sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2a, lid 1, onder a van de Gaswet. Om die reden wordt aan Akzo Nobel Base Chemicals B.V. een ontheffing verleend van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen voor haar gastransportnet op de locatie Rotterdam Botlek.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. De ontheffinghouder verstrekt aan de Raad binnen redelijke termijn de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de ontheffinghouder van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde.
2. Eventuele naam- en adreswijzigingen, een wijziging in de eigendomsverhouding of elke andere wijziging die van invloed kan zijn op deze ontheffing wordt onverwijld aan de Raad gemeld.
3. De houder van de ontheffing is verplicht om met een ieder die in het kader van het centrale bedrijfsproces zal worden aangesloten op het net waarvoor ontheffing is verleend of met degene die uit dien hoofde reeds is aangesloten op het net en waarvan de overeenkomst is afgelopen, op diens schriftelijk verzoek daartoe te onderhandelen over de voorwaarden en tarieven die de houder van de ontheffing berekent voor het gebruikmaken van het net en schriftelijk een voorstel te doen met betrekking tot genoemde voorwaarden en tarieven. Binnen drie maanden nadat één of meer van de bij de onderhandelingen betrokken partijen een schriftelijk verzoek heeft gedaan, dienen bovengenoemde onderhandelingen te zijn afgerond.
4. De ontheffinghouder zal derden die geen rechtstreekse relatie hebben met het bedrijfsproces van Akzo niet op het net aansluiten.

5. De ontheffinghouder sluit een ieder die wil worden aangesloten op het net niet eerder aan dan dat de aansluiting van diegene voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.

Den Haag,

Datum: **12 JUL 2007**

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:



Mw. mr. A.P. de Groene
Plv. directeur DTe

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter. Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag